

เรียน ท่านผู้บริหาร

มาถึงฉบับนี้ ข้อมูลธุรกิจเกษตรและอาหาร ใครขอนำเสนอข้อมูลอุตสาหกรรมไข่ไก่โลก ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของอุตสาหกรรมไข่ไก่โลกจาก The changing global egg industry (Hans-Wilhelm Windhorst, 2009) นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงผู้ผลิตรายใหญ่จากยุโรปและอเมริกา มาเป็นประเทศกำลังพัฒนา และประเทศเกิดใหม่ในเอเชียที่จะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการผลิตและการค้าไข่ไก่ในอนาคตแทน กล่าวคือ จากปี 2533-2553 ประเทศพัฒนาแล้วลดการผลิตไข่ไก่ลงร้อยละ 20 ขณะที่ ประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 200

รายการ	ผลิต (พันตัน)		ส่งออก (พันตัน)		นำเข้า (พันตัน)		ความต้องการ บริโภค ปี 2558 (พันตัน)
	2533	2551	2533	2551	2533	2551	
ประเทศกำลังพัฒนา	4,066	7,334	33	78	76	313	13,557
ประเทศ(เศรษฐกิจ)เกิดใหม่	12,680	36,204	108	458	122	163	42,207
ประเทศพัฒนาแล้ว	18,518	17,566	714	1,076	608	1,050	15,113
โลก	35,264	61,104	855	1,612	806	1,526	70,877

- ประเทศกำลังพัฒนาเช่นกลุ่มประเทศแอฟริกา ผลิตไข่ไก่ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ ทำให้ยังมีการนำเข้าไข่ไก่อย่างต่อเนื่อง
- ประเทศ(เศรษฐกิจ)เกิดใหม่ เช่น จีน บราซิล อินเดีย เป็นต้น มีแนวโน้มการเติบโตทั้งการผลิตและการส่งออก โดยเฉพาะการส่งออกพบว่า มีการเติบโตเป็น 2 เท่าภายในระยะเวลาประมาณ 20 ปี
- ประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เป็นต้น ผลิตไข่ไก่มีแนวโน้มคงที่ ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากความต้องการภายในประเทศพัฒนาแล้วคงตัว ผู้บริโภคมีการบริโภคไข่ไก่ต่อคนต่อปีปริมาณมากอยู่แล้ว ซึ่งตรงข้ามกับประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ที่มีความต้องการบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัว รวมถึงการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร

ขอแสดงความนับถือ

พรศรี เหล่ารุจิสวัสดิ์

เมื่อเอเชีย ก้าวสู่ผู้ผลิตไข่ไก่รายใหญ่ของโลก

ศาสตราจารย์ Hans-Wilhelm Windhorst, Vechta, Germany ซึ่งการผลิต และการบริโภคไข่ไก่ของโลกในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศเกิดใหม่ในเอเชีย กลายเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการผลิต และการค้าไข่ไก่ของโลก แทนยุโรป และอเมริกา

การผลิตไข่ไก่ของโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจนในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยในปี พ.ศ.2533 (1990) ประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นผู้นำในการผลิตไข่ไก่ของโลกมีการผลิตไข่ไก่รวม 52% ของการผลิตไข่ไก่โลก ต่อมาในปี พ.ศ. 2551 (2008) ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศเกิดใหม่มีการผลิตไข่ไก่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศแถบเอเชียที่มีการผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 59 ของการผลิตไข่ไก่โลก ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของการผลิตไข่ไก่ของประเทศในเขตเอเชีย โดยเฉพาะจีนเป็นสำคัญ ซึ่งการสัมมนาครั้งล่าสุดของ IEC ที่ลอนดอน แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมไข่ไก่ของโลก ดังนี้

เอเชียคือ ผู้ผลิตไข่ไก่รายใหญ่ของโลก

การผลิตไข่ไก่ของโลกเพิ่มจาก 563,200 ล้านฟอง ในปี 2533 เป็น 979,200 ล้านฟองในปี 2551 หรือเพิ่มขึ้น 73.6 %

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณการผลิตไข่ไก่ระหว่างปี 2533 และปี 2551 แยกตามรายทวีป

รายการ	2533		2543		2551		การเติบโต ปี 2533-2551 (พันตัน)
	ปริมาณการผลิต (พันตัน)	ส่วนแบ่งตลาด (%)	ปริมาณการผลิต (พันตัน)	ส่วนแบ่งตลาด (%)	ปริมาณการผลิต (พันตัน)	ส่วนแบ่งตลาด (%)	
แอฟริกา	1,542	4.4	1,923	3.8	2,532	4.1	990
เอเชีย	13,803	39.2	29,102	56.9	35,864	58.6	22,056
อเมริกาเหนือ	5,361	15.2	7,159	14.0	8,095	13.2	2,734
อเมริกากลาง	2,633	7.5	3,249	6.4	4,296	7.0	1,663
ยุโรป	11,663	33.1	9,480	18.5	10,193	16.7	-1,470
โอเชียเนีย	244	0.6	200	0.4	222	0.4	-22
โลก	***35,246	**100.0	**51,113	100.0	**61,202	100.0	25,956

* Canada, Mexico, USA

*sum does not add because of rounding

จากตารางที่ 1 เอเชียมีการผลิตไซโกเพิ่มขึ้นประมาณ 22 ล้านตัน (352,000 ล้านฟอง) ตามมาด้วยอเมริกาเหนือ เพิ่มขึ้น 2.7 ล้านตัน (43,200 ล้านฟอง) อเมริกากลางและใต้ 1.7 ล้านตัน (25,600 ล้านฟอง) และแอฟริกา 1 ล้านตัน (16,000 ล้านฟอง) ปริมาณผลผลิตไซโกของเอเชียเพิ่มขึ้นอย่างโดดเด่น นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ศูนย์กลางการผลิตไซโกของโลก ซึ่งในปี 2531 ทั้งเอเชียและยุโรปมีการผลิตใกล้เคียงกัน โดยเอเชียมีสัดส่วนการผลิต 39.2% และยุโรปมีสัดส่วนการผลิต 33.1% ของการผลิตโลก แต่สถานการณ์ในปี 2551 มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ เอเชียมีสัดส่วนการผลิตไซโกถึง 58.6% ของการผลิตโลก ในขณะที่ยุโรปมีสัดส่วนการผลิตเหลือเพียง 16.7% ของการผลิตโลก ซึ่งเอเชียกลายเป็นผู้ผลิตไซโกรายใหญ่ที่สุดของโลก และยุโรปมีสัดส่วนการผลิตลดลงจากเดิมมากกว่าครึ่ง ในขณะที่ทวีปอื่นๆ ก็ไม่สามารถจะรักษาสัดส่วนการผลิตเดิมเอาไว้ได้ กล่าวคือ ทุกทวีปมีสัดส่วนการผลิตไซโกลดลงหมด ยกเว้นเอเชีย

ตารางที่ 2 แสดงปริมาณการผลิตไซโกระหว่างปี 2533 และปี 2551 แยกตามกลุ่มประเทศ

รายการ	2533		2543		2551		การเติบโต ปี 2533-2551 (พันตัน)
	ปริมาณผลิต (พันตัน)	ร้อยละ	ปริมาณผลิต (พันตัน)	ร้อยละ	ปริมาณผลิต (พันตัน)	ร้อยละ	
ประเทศกำลังพัฒนา	4,066	11.5	5,453	10.7	7,334	12.0	3,268
ประเทศ(เศรษฐกิจ) เกิดใหม่	12,680	36.0	28,792	56.4	36,204	59.2	23,524
ประเทศพัฒนาแล้ว	18,518	52.5	16,777	32.9	17,566	28.8	-952
โลก	*35,264	100.0	51,022	100.0	61,104	100.0	25,840

*Global data differ from those in table 1 because for some countries data for 1993 had to be taken as no data for 1990 were available and data for small isolated islands were omitted

การเปลี่ยนแปลงที่นำมาห้ศจรรย

ข้อมูลจากตารางที่ 2 ในปี 2533 ประเทศพัฒนาแล้ว มีสัดส่วนการผลิตไซโก 52.5 % ของการผลิตโลก ประเทศเกิดใหม่มีสัดส่วน 36.0% และประเทศด้อยพัฒนา 11.5% แต่เมื่อ 18 ปีที่ผ่านมา สถานการณ์เปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง ประเทศเกิดใหม่กลายเป็นผู้นำในการผลิตไซโกโลก ที่มีสัดส่วนถึง 56.4% ประเทศพัฒนาแล้วสูญเสียสัดส่วนการผลิตไปประมาณ 20% ทั้งๆ ที่ยังมีอัตราเติบโตของการผลิตที่เพิ่มขึ้น ส่วนประเทศกำลังพัฒนาในปี 2533 มีสัดส่วนการผลิตไซโกน้อยกว่าทุกประเทศ ต่อมาในปี 2551 ประเทศเกิดใหม่ขึ้นมามีบทบาทอย่างมากในการผลิตไซโกของโลก, ประเทศพัฒนาแล้วมีการผลิตไซโกเพิ่มขึ้นอีกครั้ง แต่มีอัตราการเติบโตต่ำกว่าประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ เมื่อจับตาการเปลี่ยนแปลงอย่างใกล้ชิดจะเห็นว่าประเทศพัฒนาแล้วมีผลผลิตไซโกจาก 26 ล้านตัน (416,000 ล้านฟอง) เหลือ 23.6 ล้านตัน (368,000 ล้านฟอง) โดย 90% เป็นการผลิตไซโกของกลุ่มประเทศเกิดใหม่ และอีกเกือบ 3.3 ล้านตัน (52,800 ล้านฟอง) เป็นการผลิตไซโกของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา หรือในอีกกรณีหนึ่งประเทศพัฒนาแล้ว มีการผลิตลดลงไปประมาณ 1 ล้านตัน (16,000 ล้านฟอง) ข้อมูลจากตารางที่ 3 แสดง 10 ประเทศผู้นำในการผลิตไซโกของโลก ซึ่งมีกำลังการผลิตรวมคิดเป็นร้อยละ 70 ของกำลังการผลิตโลก ทั้งนี้ในปี 2551 เป็นประเทศในเอเชีย 4 ประเทศ ได้แก่ จีน อินเดีย ญี่ปุ่นและอินโดนีเซีย และ อเมริกา 3 ประเทศ และยุโรป 3 ประเทศ ซึ่งมีฝรั่งเศสที่เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปเพียง 1 ประเทศที่อยู่ใน 10

อันดับแรกของประเทศที่ผลิตไข่ไก่สูงสุดของโลก นอกนั้นเป็นประเทศเกิดใหม่ 6 ประเทศ เช่น รัสเซีย ยูเครน เป็นต้น และประเทศกำลังพัฒนา 4 ประเทศ ซึ่งรายงานนี้แสดงให้เห็นว่าประเทศเกิดใหม่กำลังกลายเป็นผู้นำในการผลิตไข่ไก่ของโลก

ตารางที่ 3 แสดงประเทศผู้ผลิตไข่ไก่ 10 อันดับแรกของโลกปี 2533 และ 2551

ประเทศ	2533		ประเทศ	2551	
	ปริมาณผลิต (พันตัน)	ร้อยละ		ปริมาณผลิต (พันตัน)	ร้อยละ
1.จีน	6,561	18.6	1.จีน	22,749	37.2
2.รัสเซีย	4,582	13.0	2.สหรัฐอเมริกา	5,339	8.7
3.สหรัฐอเมริกา	4,034	11.4	3.อินเดีย	3,060	5.0
4.ญี่ปุ่น	2,419	6.9	4.ญี่ปุ่น	2,554	4.2
5.บราซิล	1,230	3.5	5.เม็กซิโก	2,337	3.8
6.อินเดีย	1,161	3.3	6.รัสเซีย	2,118	3.5
7.เม็กซิโก	1,010	2.9	7.บราซิล	1,845	3.0
8.เยอรมัน	985	2.8	8.อินโดนีเซีย	1,123	1.8
9.ฝรั่งเศส	887	2.5	9.ฝรั่งเศส	948	1.5
10.สเปน	666	1.9	10.ยูเครน	855	1.4
รวม 10 ประเทศ	23,535	66.8	รวม 10 ประเทศ	42,928	70.1

ศูนย์กลางอุตสาหกรรมการผลิตไข่ไก่ของโลก กำลังจะเปลี่ยนแปลงเข้าสู่พื้นที่ใหม่

การผลิตและการบริโภคไข่ไก่ของโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญในทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ กำลังมีบทบาทสำคัญในการผลิตและการค้าไข่ไก่ของโลก ซึ่งเอเชียกลายเป็นประเทศที่เป็นผู้นำในการผลิตไข่ไก่ของโลกอย่างไม่ต้องสงสัย

การค้าไข่ไก่ของโลก

ในปี 2551 ทั่วโลกมีการค้าไข่ไก่ประมาณร้อยละ 2.6 ของปริมาณการผลิตไข่ไก่โลก ตรงกันข้ามกับอุตสาหกรรมไก่เนื้อที่ในปี 2551 มีการส่งออกมากถึงร้อยละ 15.5 ของการผลิตไก่เนื้อโลก ซึ่งเหตุผลหลักที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากไข่ไก่สดไม่สามารถแช่แข็งและเก็บได้นานเหมือนเนื้อไก่ แต่ในทางกลับกัน ไข่ไก่ก็มีข้อได้เปรียบตรงที่เก็บได้นานกว่าโดยไม่ต้องแช่เย็นแช่แข็ง และไข่ไก่สามารถนำมาบริโภคได้โดยไม่ต้องเก็บรักษาในตู้เย็นเหมือนกับเนื้อไก่และเนื้อหมู

ตารางที่ 4 แสดงปริมาณการส่งออกไข่ไก่ระหว่างปี 2533 และปี 2551 แยกตามกลุ่มประเทศ

รายการ	2533		2551		การเติบโต ปี 2533-2551 (ตัน)
	ปริมาณผลิต (ตัน)	ร้อยละ	ปริมาณผลิต (ตัน)	ร้อยละ	
ประเทศกำลังพัฒนา	32,544	3.8	78,295	4.9	45,751
ประเทศ(เศรษฐกิจ)เกิดใหม่	108,085	12.6	457,956	28.4	349,871
ประเทศพัฒนาแล้ว	714,044	83.6	1,075,646	66.7	361,602
โลก	854,673	100.0	1,611,897	100.0	757,224

ตารางที่ 5 แสดงปริมาณการนำเข้าไข่ไก่ระหว่างปี 2533 และปี 2551 แยกตามกลุ่มประเทศ

รายการ	2533		2551		การเติบโต ปี 2533-2551 (ตัน)
	ปริมาณผลิต (ตัน)	ร้อยละ	ปริมาณผลิต (ตัน)	ร้อยละ	
ประเทศกำลังพัฒนา	76,022	9.4	313,233	20.5	237,211
ประเทศ(เศรษฐกิจ)เกิดใหม่	122,489	15.2	162,876	10.7	40,387
ประเทศพัฒนาแล้ว	607,868	75.4	1,050,221	68.8	442,353
โลก	806,379	100.0	1,526,330	100.0	719,951

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นพัฒนาการของการส่งออกไข่ไก่โลกในประเทศกำลังพัฒนา ประเทศเกิดใหม่ และประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งในปี 2533 ประเทศพัฒนาแล้วจะเป็นผู้นำในการส่งออกไข่ไก่โลก จนถึงปี 2551 หรือช่วง 18 ปีที่ผ่านมา ประเทศพัฒนาแล้วมีสัดส่วนการส่งออกไข่ไก่ลดลงไปร้อยละ 16.9 ประเทศเกิดใหม่มีสัดส่วนการส่งออกไข่ไก่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.8 ส่วนประเทศกำลังพัฒนามีการส่งออกเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.1 เท่านั้น เมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจะเห็นว่าอัตราเติบโตของการส่งออกไข่ไก่ของประเทศเกิดใหม่มีปริมาณเพิ่มขึ้นเกือบจะ 350,000 ตัน (เพิ่มขึ้นกว่า 324%) ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้น 45,750 ตัน (เพิ่มขึ้นกว่า 140%) และประเทศพัฒนาแล้ว มีการส่งออกไข่ไก่เพิ่มขึ้น 361,600 ตัน (เพิ่มขึ้นกว่า 50%) ทั้ง ๆ ที่มีสัดส่วนการผลิตลดลงแต่ประเทศพัฒนาแล้วยังคงมีปริมาณการส่งออกไข่ไก่สูงสุด

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า รูปแบบการนำเข้าไข่ไก่โลกแตกต่างไปจากการส่งออกไข่ไก่ของโลก โดยประเทศกำลังพัฒนามีปริมาณการนำเข้าไข่ไก่เพิ่มขึ้น 237,200 ตัน (เพิ่มขึ้นกว่า 312%) ประเทศเกิดใหม่มีการนำเข้าไข่ไก่ 40,400 ตัน (เพิ่มขึ้น 33%) และประเทศพัฒนาแล้วมีการนำเข้าไข่ไก่เพิ่มขึ้น 442,353 ตัน (เพิ่มขึ้น 72%) ชัดเจนว่าประเทศเกิดใหม่สามารถเพิ่มการผลิตไข่ไก่ได้มากและได้เร็วกว่าประเทศกำลังพัฒนา และสามารถเพิ่มการผลิตได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศ ในทางกลับกันประเทศกำลังพัฒนาอีกหลายประเทศมีอัตราเติบโตของการบริโภคไข่ไก่สูงกว่าปริมาณไข่ไก่ที่ผลิตได้ในประเทศ ดังนั้นจึงต้องมีการนำเข้าไข่ไก่ในอัตราที่เพิ่มขึ้นมาก 312%

คาดการณ์ใช้ไถ่โลกในปี 2558

จากรายงานพิเศษของ IEC คาดการณ์ความต้องการใช้ไถ่โลกในปี 2558 เปรียบเทียบกับปี 2548 ประเมินว่าในปี 2558 โลกจะสามารถผลิตใช้ไถ่ได้อย่างเพียงพอกับความต้องการบริโภคที่มีเพิ่มขึ้น 12 ล้านตัน (ตารางที่ 6) และเอเชียมีสัดส่วนการผลิตร้อยละ 62.1 ของการผลิตใช้ไถ่โลก สหภาพยุโรปร้อยละ 14.3

ตารางที่ 6 แสดงคาดการณ์ปริมาณการผลิตใช้ไถ่ในปี 2558 แยกตามทวีป

ทวีป	ปริมาณผลิต (พันตัน)	ร้อยละ
แอฟริกา	3,683	5.2
เอเชีย	43,992	62.1
ยุโรป	10,135	14.3
อเมริกาเหนือ*	5,831	8.2
อเมริกากลาง	6,944	9.8
โอเชียเนีย	292	0.4
โลก	70,877	100.0

ตารางที่ 7 แสดงคาดการณ์ปริมาณความต้องการใช้ไถ่ในปี 2558 แยกตามกลุ่มประเทศ

ทวีป	ปริมาณผลิต (พันตัน)	ร้อยละ
ประเทศกำลังพัฒนา	13,557	19.1
ประเทศ(เศรษฐกิจ)เกิดใหม่	42,207	59.5
ประเทศพัฒนาแล้ว	15,113	21.3
โลก	70,877	100.0

จากตารางที่ 7 คาดการณ์ความต้องการบริโภคใช้ไถ่ของกลุ่มประเทศที่พัฒนาในระดับต่าง ๆ ในปี 2558 ประเมินว่า โลกจะมีผลผลิตใช้ไถ่รวม 70.9 ล้านตัน ใกล้เคียงกับปริมาณความต้องการบริโภค ซึ่งร้อยละ 60 เป็นการผลิตใช้ไถ่ของประเทศเกิดใหม่ ส่วนประเทศพัฒนาแล้ว ร้อยละ 21 และประเทศกำลังพัฒนา ร้อยละ 19 ซึ่งประเทศเกิดใหม่ และประเทศกำลังพัฒนาอีกหลายประเทศ สามารถผลิตใช้ไถ่ได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการบริโภคภายในประเทศ

การเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่

แม้ว่าแอฟริกา จะยังไม่ใช้ตลาดไฮเทคหลัก แต่การผลิตและการบริโภคไฮเทคในภูมิภาคนี้ก็มีการเติบโตอย่างมั่นคง และเนื่องจากที่มิวเคาะห์ ไม่มีข้อมูลการซื้อขายไฮเทคของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่มากนัก แต่มีข้อมูลของอุตสาหกรรมไฮเทคของประเทศพัฒนาแล้วจำนวนมาก ทำให้ขาดภาพพัฒนาการของอุตสาหกรรมไฮเทคของโลกในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะพัฒนาการของอุตสาหกรรมไฮเทคของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศเกิดใหม่ จึงสรุปว่าเดิมศูนย์กลางการผลิตไฮเทคของโลกอยู่ในเขตทวีปอเมริกา หรือยุโรปตะวันตก แต่ปัจจุบันในเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเทศเกิดใหม่กำลังกลายเป็นศูนย์กลางการผลิตไฮเทคแทนอเมริกา และยุโรปตะวันตกแล้ว

